

**Марія ПОНОМАРЕНКО,
Світлана СТРЕЛЕЦЬ,**
вчителі-методисти
(Конопотська СШ № 12 Сумської обл.)

Шестові завдання з природознавства для учнів 1 класу

Основне завдання, що стоїть перед сучасною школою в умовах реалізації нового Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти — формування всебічно розвиненої особистості, яка здатна в майбутньому забезпечити розквіт своєї держави, матеріальний добробут українського народу.

Сучасний учитель має ставитися до учня як до особистості і спрямувати свої зусилля на створення умов для найповнішого її розкриття у пізнавально-навчальній діяльності. Це спонукає до постійного вдосконалення навчально-виховного процесу на основі досягнень педагогіки, психології, передового педагогічного досвіду.

Сьогодення потребує від людини не тільки певної суми знань, умінь та навичок, а, що, важливіше,

вміння самостійно здобувати й використовувати на практиці нові знання, вміння співпрацювати, спілкуватися, адаптуватися до нових обставин, знаходити шляхи розв'язання життєвих проблем.

Одним із завдань природознавства є виховання в учнів почуття громадянської відповідальності за збереження природного середовища, як важливого фактора існування людини. Неможливо любити те, про що нічого не знаєш, тому важливо дати дітям якомога більше знань про навколишній світ. Світ, що оточує людину — це її рідний край, країна, де вона народилася і росте, де почула перші звуки рідної мови, це те, що повинно стати найдорожчим. Чим більше дитина буде знати про свій рідний край, розуміти його, тим більше любитиме і оберігатиме.

Багатство рідної країни – це її природа, яка дає необхідні для життя людини ресурси.

У курсі початкового вивчення природознавства учні оволодівають знаннями про: предмети і явища природи; взаємозв'язки й залежності між неживою і живою природою, живою природою та діяльністю людини; норми ставлення до навколишнього середовища, тобто природоохоронними знаннями; спеціальні методи пізнання об'єктів природи, способи навчально-пізнавальної діяльності (вміння аналізувати, порівнювати, виділяти істотні ознаки, доводити правильність власного судження). І, починаючи вже з 1 класу, найважливішим виховним аспектом повинно бути виховання у дитини свого власного "Я", віри у свої сили, талант, здібності. З перших днів перебування у школі навчаємо своїх маленьких вихованців мислити творчо, розвивати здібності, розуміти себе та своє оточення, любити природу та відчувати себе справжнім громадянином. Виклад навчального матеріалу повинен бути цікавим, таким, що збуджує розум та уяву, розширює світогляд, не залишає байдужим, дає змогу запам'ятати якомога більше. У дітей шести-, семирічного віку переважає довільна пам'ять. Вони легко запам'ятовують те, що викликає у них інтерес.

Перевірка знань учнів з природознавства здійснюється різними способами: усне опитування, виконання письмових і практичних завдань. Недосконалість фронтального усного опитування полягає в тому, що значна частина учнів залишається поза увагою. Стислі і короткі відповіді учнів не дають змоги виявити, наскільки свідомо і глибоко діти засвоїли навчальний матеріал. За змістом письмові завдання націлені на аналіз рівня засвоєння фактичного матеріалу, сутності елементів природознавчих знань, певних взаємозв'язків і залежностей у природі, які необхідно відтворити, пояснити, довести, обґрунтувати. Вони потребують самостійного конструювання відповіді або вибору правильної із запропонованих варіантів. Тестові завдання охоплюють повне відтворення теми. Саме тестова перевірка знань, умінь і навичок учнів дає змогу оцінити результати навчання, сприяє повторенню, поглибленню, узагальненню і застосуванню набутих знань.

З огляду на це ми, вчителі Конотопської СШ № 12 Сумської області, розробили тестові завдання з природознавства за новим Державним стандартом для 1 класу. Вони допоможуть вчителю перевірити знання дітей з вивченого матеріалу, учням – розвинути увагу, кмітливість, пам'ять, спостережливість, мислення, вміння аналізувати, робити висновки.

Складені тестові завдання відповідають чинній програмі з природознавства для 1 класу за підручником Грушинської І.В. Вони включають майже

кожну тему навчальної програми, починаючи з 28 уроку (грудень місяць). Відповідно до рівня підготовки учнів тести можна виконувати письмово (індивідуально, в парі, в групі) та усно (фронтально) на розсуд учителя. При усному використанні можна перевіряти у формі гри. Враховуючи майстерність учителя, тести використовують повністю без змін, вибірково, з доповненням. (Рекомендуємо окремі теми на перших порах вивчення природознавства). Підтримка пізнавальної активності учнів у ході контролю за рівнем знань – важлива умова успішності навчального процесу. Виходячи з того, як першокласники читають, самостійне виконання роботи потребує до 10 хвилин. Навіть на такому ранньому етапі у процесі перевірки виявляються вміння учнів аналізувати, порівнювати, класифікувати, виділяти головне.

Дані тестові завдання можуть мати різний характер:

а) репродуктивний (учні відтворюють раніше здобуті знання: вибирають правильну відповідь на поставлені запитання. В кінці року запитання ускладнюються і даються не два, а три варіанти відповіді (уроки 62–68). Дивлячись на рівень обізнаності дітей, в тести до окремих тем можна додати варіант відповіді або спростити на "так" чи "ні");

б) частково-пошуковий (передбачає використання учнями знань з підручників, спостережень, дослідів тощо). Якщо дитина не зможе правильно вибрати варіант відповіді, то звертається до названих джерел. При вивченні окремих тем слід використовувати роботу в парах, в групах;

в) пошуковий (передбачає складну розумову діяльність: порівняння, виділення істотних ознак, доведення). Учень від відомого шукає істину невідомого. Наприклад, слід довести, що клен – дерево. Дитина самостійно вчиться виділяти істотні ознаки клена, співвідносить їх з істотними ознаками усіх дерев, відшукує докази, що клен – дерево.

Репродуктивні, частково-пошукові та пошукові завдання ми називаємо пізнавальними завданнями. В результаті їх виконання учень отримує певні знання про предмети і явища природи, тобто пізнає її. До пізнавальних завдань ми відносимо і тестові. Тестові завдання допомагають досконаліше перевірити знання учнів, розвивати швидко реакцію мислення дитини, а також підготувати учня до державної підсумкової атестації та здачі ЗНО, які проходять на сучасному етапі розвитку школи та вузу. При вивченні рідного краю (уроки 50, 59) окремі запитання слід замінити відповідно до свого населеного пункту.

Розроблені тестові завдання були апробовані учнями перших класів (з кількістю до 30 дітей) нашої школи. Тести пропонуємо використовувати:

- для тематичної перевірки знань учнів на уроках у вигляді перевірних робіт;
- учням вдома як тренувальні завдання на закріплення і систематизацію отриманих знань;
- батькам удома як засіб контролю і перевірки знань та вмінь своєї дитини.

Що таке навколишній світ?

Що таке природа? (Уроки 2–3)

1. Без природи немає життя... ____ (Так).
2. Людина є частиною живої природи... ____ (Так).
3. Все, що нас оточує – це навколишній світ... ____ (Так).
4. Навколишній світ об'єднує світ природи і виробу, зроблені людиною... ____ (Так).
5. Природа – це все, що створено людиною... ____ (Ні).
6. До неживої природи належать тварини і рослини... ____ (Ні).
7. Природа є жива і нежива... ____ (Так).
8. Вироби, зроблені людиною, належать до природи... ____ (Ні).
9. Природознавство розповість нам про природу і допоможе зрозуміти її... ____ (Так).
10. Жива природа – це тварини, рослини і люди... ____ (Так).
11. Хто не береже природу, той шкодить сам собі... ____ (Так).
12. Природа – це все, що нас оточує, але не виготовлено руками людини... ____ (Так).

Повітря (Уроки 18–19)

1. Повітря є скрізь... ____ (Так).
2. Біля смітника повітря чисте... ____ (Ні).
3. Повітря прозоре, безбарвне, без смаку і запаху... (Так).
4. Пляшка, наповнена повітрям, тоне... (Ні).
5. Повітря потрібне всім живим організмам, бо вони ним дихають... (Так).
6. Повітря буде чистим, коли сміття спалюється на смітниках... (Ні).
7. Повітря забруднюється, коли люди висаджують багато дерев... ____ (Ні).
8. Вітер – це рух повітря... (Так).
9. Повітря допомагає рухатись вітрильникам... ____ (Так).
10. Повітря буде чистим, коли на дорогах переважатиме електротранспорт: трамваї, тролейбуси... ____ (Так).
11. Велосипед не поїде без повітря ... ____ (Так).
12. Забрудненим повітрям легше дихати ... ____ (Ні).

Гірські породи (Урок 21)

1. Земля складається із гірських порід... ____ (Так).
2. Гірські породи використовують для будівництва... ____ (Так).
3. Цеглу виготовляють із крейди... ____ (Ні).

4. Скло виготовляють із глини... ____ (Ні).
5. Гірські породи називають ще корисними копалинами... ____ (Так).
6. Пошуками гірських порід займаються юннати... ____ (Ні).
7. Гірські породи утворюються дуже швидко... ____ (Ні).
8. Корисні копалини потрібно використовувати економно... ____ (Так).
9. Кам'яне вугілля – це корисна копалина... ____ (Так).
10. Для смаку у різні страви додають одну із гірських порід... ____ (Так).
11. Грифель олівця виготовляють із гірської породи – графіту... ____ (Так).
12. Гірські породи не утворюються на території, де немає гір... ____ (Ні).

Ґрунт (Уроки 24–26)

1. Ґрунт – це верхній пухкий шар землі... ____ (Так).
2. Чорного забарвлення ґрунту надає пісок... ____ (Ні).
3. Найкращий ґрунт той, в якому багато глини... ____ (Ні).
4. Ґрунт забезпечує рослини поживними речовинами, водою, повітрям і теплом... ____ (Так).
5. Перегній складається із решток відмерлих рослин і тварин... ____ (Так).
6. В нашій місцевості переважають глинисті ґрунти... ____ (Ні).
7. Щоб отримати багатий урожай овочів, потрібно збагачувати ґрунт отрутохімікатами... ____ (Ні).
8. Ґрунт, в якому міститься багато перегною, називають чорноземом... ____ (Так).
9. Ґрунт, в якому міститься багато глини, називається піщаним... ____ (Ні).
10. Ґрунт, який дає життя рослинам і годує все живе на світі, сам зростає дуже повільно... ____ (Так).
11. Щоб колосилися лани золотої пшениці, потрібно перекопувати ґрунт, вносити в нього перегній, виполювати бур'яни ... ____ (Так).
12. Для життя рослинам потрібні: глина, пісок, вода і каміння... ____ (Ні).

Якими бувають рослини? (Урок 28)

1. Рослини належать:
А) до живої природи; Б) до неживої природи.
2. Рослини поділяють на:
А) великі і малі; Б) дикорослі і культурні.
3. Волошка – це рослина:
А) саду; Б) поля.
4. Культурні рослини ростуть:
А) у лісах, на луках; Б) на городах і полях.
5. Дикорослі рослини:
А) не доглядає ніхто; Б) доглядають люди.
6. Усі культурні рослини походять від:
А) дикорослих; Б) існують самі по собі.

7. Кукурудза – це:
А) *культурна рослина*; Б) дикоросла.
 8. Для дикорослих рослин:
А) *потрібні світло і тепло*;
Б) нічого не потрібно, бо вони живуть в будь-яких умовах.
 9. У дикорослих і культурних рослин:
А) *є спільні ознаки*; Б) немає нічого спільного.
 10. На луках ростуть:
А) кущі; Б) *трав'яністі рослини*.
 11. Калина – це:
А) *культурна рослина*; Б) екзотична рослина.
 12. Кращі умови для життя потрібні:
А) дикорослим рослинам;
Б) *культурним рослинам*.
- Яку будову мають рослини? (Урок 29)**
1. Чому рослини належать до живої природи?
А) *дихають, живляться, ростуть, розмножуються, помирають*;
Б) існують там, де і люди.
 2. Що потрібно рослині для життя?
А) люди і тварини;
Б) *світло, тепло, вода, повітря, поживні речовини*.
 3. Що дає рослинам світло і тепло?
А) електроприлади; Б) *Сонце*.
 4. Звідки рослини беруть воду?
А) з *грунту*; Б) з криниці.
 5. Яку будову мають рослини?
А) стовбур, гілля;
Б) *корінь, стебло, листок, квітка, плід з насінням*.
 6. Що закріплює рослину у ґрунті, міцно утримує її?
А) *корінь*; Б) стебло.
 7. Яким органом рослина дихає, "ловить" сонячне проміння?
А) *листям*; Б) квіткою.
 8. В якому органі рослини утворюється плід з насінням?
А) в корені; Б) *в квітці*.
 9. Для чого рослині потрібне стебло?
А) *тримає листя і квітку*; Б) для краси.
 10. Як називають рослини, якщо у них є квітка?
А) *квітковими*; Б) пахучими.
 11. Насіння кавуна ховає...
А) корінь; Б) *плід*.
 12. Зі скількох частин складається будова рослини?
А) 4; Б) 5.
- Як розрізнити дерева, кущі й трав'яністі рослини? (Урок 30)**
1. На які групи за будовою поділяються всі рослини?
А) високі і низенькі;
Б) *дерева, кущі, трав'яністі рослини*.
2. Один дерев'янистий стовбур має...
А) *дерево*; Б) трав'яниста рослина.
 3. Кілька дерев'янистих стебел з гілками має...
А) *кущі*; Б) дерево.
 4. Яке стебло має трав'яниста рослина?
А) один дерев'янистий стовбур;
Б) *м'яке соковите стебло*.
 5. Тополя, береза, дуб – це...
А) *дерева*; Б) кущі.
 6. Айстра, конвалія, тюльпан – це...
А) кущі; Б) *трав'яністі рослини*.
 7. У банана високе соковите стебло, тому банан – це...
А) дерево; Б) *трав'яниста рослина*.
 8. Шипшина, смородина, агрус – це ...
А) *кущі*; Б) трав'яністі рослини.
 9. Яка рослина тут зайва: клен, яблуня, малина, каштан?
А) яблуня; Б) *малина*.
 10. Що зайве: троянда, айстра, тюльпан, конвалія?
А) *троянда*; Б) айстра.
 11. Яке дерево не росте в нашому краї: липа, кипарис, верба?
А) *кипарис*; Б) верба.
 12. Яка частина будови рослин допомагає розподілити їх на три групи?
А) корінь; Б) *стебло*.
- Листяні та хвойні рослини (Урок 31)**
1. На які групи розподіляють дерева і кущі за зовнішнім виглядом листя?
А) *листяні, хвойні*; Б) високі, низенькі.
 2. Які рослини мають плоскі зелені листочки, схожі на долоньку?
А) хвойні; Б) *листяні*.
 3. Які рослини мають листочки, схожі на голочки?
А) *листяні*; Б) *хвойні*.
 4. Які рослини не скидають на зиму листочки?
А) *хвойні*; Б) *листяні*.
 5. Хвойні рослини завжди зелені, тому їх називають ...
А) красивими; Б) *вічнозеленими*.
 6. Чи міняють хвойні дерева свої хвоїнки?
А) ні; Б) *так, поступово*.
 7. Яка рослина зайва: дуб, верба, сосна, береза?
А) *сосна*; Б) верба.
 8. Що зайве серед цих рослин: смерека, тополя, ялина, кедр?
А) смерека; Б) *тополя*.
 9. Які з цих рослин ростуть у твоїй місцевості?
А) *калина, осика, каштан*;
Б) смерека, кипарис, модрина.
 10. Як називаються плоди хвойних рослин?
А) *шишки*; Б) жолуді.
 11. Чому ялинку називають вічнозеленим деревом?
А) не міняє хвої; Б) *міняє хвоєю поступово*.

12. Як правильно назвати лист хвойного дерева?
 А) *хвоїнка*; Б) *колючка*.

Яку користь культурні рослини приносять людям?
 (Урок 32)

1. Які рослини називають культурними?
 А) *ті, що вирощують та доглядають люди для своїх потреб*;
 Б) *ті, які ніхто не саджає і не доглядає*.
2. Де ростуть культурні рослини?
 А) *у лісах, степах та на луках*;
 Б) *на полях, городах, у садах і парках*.
3. До польових культур належать:
 А) *цибуля, яблука, полуниця*;
 Б) *пшениця, жито, ячмінь*.
4. До овочевих культур належать:
 А) *помідори, огірки, картопля*;
 Б) *вишні, агрус, овес*.
5. Фруктово-ягідні культури – це...
 А) *гречка, картопля, буряк*;
 Б) *груші, малина, кавуни*.
6. Квітково-декоративні рослини – це...
 А) *орхідеї, чорнобривці, фіалки*;
 Б) *горох, калина, соняхи*.
7. З чого варять пшоняну кашу?
 А) *з проса*; Б) *з пшениці*.
8. З чого варять манну кашу?
 А) *з вівса*; Б) *з пшениці*.
9. Чим багаті овочеві культури?
 А) *вітамінами*; Б) *мінеральними солями*.
10. Що дають людям квітково-декоративні рослини?
 А) *красу, ефірні олії*; Б) *продукти харчування*.
11. Які рослини ростуть у полі?
 А) *агрус, морква, помідори*;
 Б) *овес, пшениця, кукурудза*.
12. Де вирощують столовий буряк, квасолю, огірки?
 А) *у полі*; Б) *на городі*.

Як доглядати за кімнатними рослинами? (Урок 33)

1. Як називають рослини, які ростуть у приміщенні?
 А) *кімнатні*; Б) *квіткові*.
2. Яку користь приносять кімнатні рослини?
 А) *відлякують шкідників*;
 Б) *прикрашають житло, очищують повітря*.
3. У якому місці тримають більшість рослин?
 А) *у затінку, щоб не обпеклися*;
 Б) *на підвіконні, де більше світла*.
4. Які умови необхідні кімнатним рослинам для життя?
 А) *світло, тепло, поживні речовини, вода, повітря*;
 Б) *горщики, темне приміщення, холодне повітря*.
5. Якою водою треба поливати кімнатні рослини?
 А) *відстояною*; Б) *холодною*.

6. Коли частіше треба поливати кімнатні рослини?
 А) *влітку*; Б) *взимку*.
7. Чому розпушують ґрунт у горщиках з кімнатними рослинами?
 А) *лякають шкідників*; Б) *насичують повітрям*.
8. Чому треба видаляти пил з листочків кімнатних рослин?
 А) *рослина ними дихає*; Б) *щоб блищали*.
9. Що необхідно робити, щоб у ґрунті були поживні речовини?
 А) *поливати*; Б) *підживлювати*.
10. За яскравий колір квітів бальзамін у народі називають ...
 А) *світлячком*; Б) *вогником*.
11. Яка квітка зайва: орхідея, герань, конвалія, кактус?
 А) *конвалія*; Б) *кактус*.
12. Яка квітка схожа на їжачка?
 А) *фіалка*; Б) *кактус*.

Для чого потрібні рослини? (Урок 34)

1. Рослини поділяють на дикорослі й культурні.
 А) *так*; Б) *ні*.
2. Усі культурні рослини походять від ...
 А) *культурних*; Б) *дикорослих*.
3. Рослини дають живій природі чисте повітря, їжу, одяг, житло.
 А) *ні*; Б) *так*.
4. Цукор виготовляють з ...
 А) *пшениці*; Б) *цукрового буряка*.
5. Для виготовлення тканини, олії та ліків потрібен ...
 А) *льон*; Б) *жито*.
6. Яка рослина є основною олійною культурою України?
 А) *соняшник*; Б) *льон*.
7. Прекрасна медоносна рослина, стебла якої використовують на паливо і для виготовлення соди.
 А) *гречка*; Б) *соняшник*.
8. Відходи виробництва олії з цієї рослини є цінним високобілковим кормом для тварин, сировиною для виготовлення лаків та пластмас, улюбленими ласощами для дорослих та дітей.
 А) *соняшник*; Б) *кукурудза*.
9. Про яку рослину кажуть "бочка з водою"?
 А) *кактус*; Б) *орхідея*.
10. Яку рослину називають колючим домашнім лікарем?
 А) *кактус*; Б) *алоє*.
11. З якої медоносної рослини варять дієтичну кашу?
 А) *рис*; Б) *гречка*.
12. До технічних культур належать:
 А) *жито, овес, ячмінь, рис*;
 Б) *картопля, цукровий буряк, соняшник, льон, кукурудза*.

Якими бувають тварини? (Урок 36)

- На які групи поділяються тварини?
А) культурні та дикорослі; Б) *свійські та дикі*.
 - Чому тварини належать до живої природи?
А) *народжуються, живляться, дихають, рухаються, ростуть*;
Б) живуть у живій природі: у лісах, на луках і водоймах.
 - Яких тварин на Землі найбільше?
А) *диких*; Б) *свійських*.
 - Які тварини самостійно влаштовують житло, добувають їжу?
А) *дикі*; Б) *свійські*.
 - Які тварини не можуть жити в дикій природі, бо стають легкою здобиччю хижаків?
А) *дикі*; Б) *свійські*.
 - Чому людина піклується про свійських тварин?
А) бо вони живуть поруч;
Б) *бо вони приносять їй велику користь*.
 - Як з'явилися свійські тварини?
А) *людина приручила диких тварин*;
Б) не змогли вижити без людини.
 - Яка серед цих тварин зайва: лось, козуля, корова, кабан, олень?
А) *корова*; Б) *олень*.
 - Хто серед цих птахів зайвий: індик, гуска, качка, орел, курка?
А) *курка*; Б) *орел*.
 - Кого з цих тварин людина приручила першою?
А) *корову*; Б) *собаку*.
 - Яка висока і струнка тварина полюбляє заболочені мішані ліси, безпечно пересувається по болотах, легко долає водяні перепони?
А) *лось*; Б) *жираф*.
 - Яка тварина є "санітаром" лісу, адже крім свіжого м'яса, поїдає паdale?
А) *лисиця*; Б) *вовк*.
- Для чого потрібні свійські тварини? (Урок 38)**
- Яких тварин людина розводить і вигодовує для своїх потреб?
А) *домашніх*; Б) *свійських*.
 - Від яких тварин походять свійські тварини?
А) *свійських*; Б) *диких*.
 - На скільки груп поділяються свійські тварини?
А) *на 4*; Б) *на 5*.
 - Які з цих комах належать до свійських?
А) *муха і тарган*;
Б) *бджола і тutowий шовкопряд*.
 - Яку свійську рибу розводить людина для своїх потреб?
А) *короп ставковий*; Б) *щука*.
 - Хто дає людині сир, масло, вершки?
А) *свиня, кріль*; Б) *коза, корова*.
 - Хто є для людини живою тягловою силою?
А) *кіт, кріль, свиня*; Б) *кінь, верблюд, осел*.

- Хто тут зайвий: собака, кіт, бджола, тарган, ставковий короп?
А) *бджола*; Б) *тарган*.
 - Що зайве серед слів: мед, віск, соти, вулик, хутро?
А) *хутро*; Б) *мед*.
 - У кого із свійських тварин роги довші, ніж хвіст?
А) *у кози*; Б) *у корови*.
 - З якої тварини людина отримує шерсть?
А) *кіт*; Б) *вівця*.
 - З'єднай назви тварин і те, що від них отримує людина
корова	<i>яйця</i>
<i>кури</i>	молоко, сир, масло
вівця	мед
бджоли	шерсть

Хто такі комахи? (Урок 39)

- Які тварини найчисельніші у світі?
А) *птахи*; Б) *комахи*.
 - Чим комахи відрізняються від усіх тварин?
А) *мають крила і шість лапок, живуть переважно у воді*;
Б) *мають три пари кінцівок, голову, груди, черевце і найчисельніші на світі*.
 - Де живуть комахи?
А) *скрізь*; Б) *у лісі*.
 - Які комахи живляться рослинними і тваринними рештками, а тому виконують важливу роль "санітарів" у природі?
А) *мурахи*; Б) *сонечка*.
 - Яку користь приносять бджоли, джмелі, комахи, мухи?
А) *прикрашають наше життя*;
Б) *запилюють квіткові рослини*.
 - До якої групи належать сонечка, бабки, мурахи, їдці?
А) *до рослиноїдних*; Б) *до хижих*.
 - Яку користь приносять бабки, сонечка, мурахи, їдці?
А) *знищують шкідників рослинного світу*;
Б) *передбачають погоду*.
 - Для чого метелик павиче око має на крилах виразні "очі"?
А) *щоб відлякувати ворогів*; Б) *щоб дивитися*.
 - Як денні метелики складають крильця?
А) *вздовж черевця*; Б) *над спиною*.
 - Хто зайвий: жук-носоріг, хрущ, бабка, носоріг, джміль?
А) *носоріг*; Б) *джміль*.
 - Зі скількох частин складається тіло комах?
А) *4*; Б) *3*.
 - Чим живляться комахи-хижаки?
А) *рослинами*; Б) *комахами*.
- Закінчення в наступному номері.*